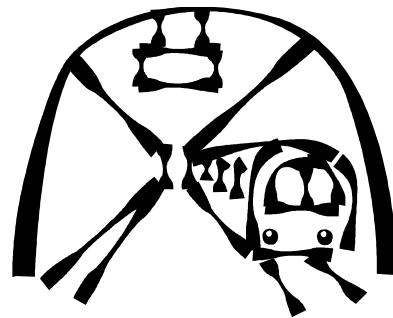
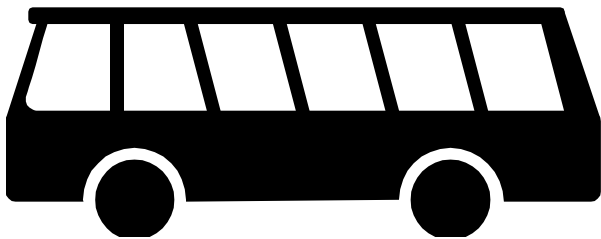

Årlig tillsynsrapport för buss och tågdepåer

Perioden januari 2010 till december 2010

En rapport från Miljöförvaltningen

Leif Nilsson

December 2010

INNEHÅLL

1	Beskrivning av depåerna	5
2	Tillsynsarbetet	6
3	Miljöarbetet	7

1 BESKRIVNING AV DEPÅERNA

Miljöförvaltningen utövar tillsyn över tolv buss- och tågdepåer inom Stockholms stad. Depåerna består av sex stycken för tåg och fyra för bussar, en depå har både bussar och tåg. Aktuella depåer samt verksamhetsutövare redovisas nedan:

Tåg:

- Roslagståg (Roslagståg AB)
- Högdalshallen (TBT Stockholm AB)
- Vällingbydepån (TBT Stockholm AB)
- Hammarbydeån (TBT Stockholm AB)
- Alviksdepån (Veolia Transport Sverige AB)
- Citypendeln Älvsjö (Euromaint Rail AB)

Buss:

- Frihamnen (Busslink i Sverige AB)
- Hornsberg (Busslink i Sverige AB)
- Söderhallen (Busslink i Sverige AB)
- Lundadepån (Nobina Sverige AB)

Buss och tåg:

- Nybodadepån, buss (Busslink i Sverige AB)
- Nybodadepån, Tåg (TBT Stockholm AB)

Miljöförvaltningen tar ut fast avgift för samtliga depåer då de är anmälningspliktiga verksamheter. Vanligen utgår tillsynstiden från den anmälningspliktiga tvättanläggning men depåerna är även anmälningspliktiga ur andra aspekter t.ex. lagring av bränsle, en depå saknar tvättanläggning.

Vid buss- och tågdepåer kan det förekomma flera olika typer av verksamhet. Det kan bland annat vara verkstad, lackering, tvätt, tankning och lagring av bränslen. Det finns således en mängd olika miljöaspekter att beakta vid depåverksamheter.

Viktiga miljöfrågor är minskad intern el- och värmeförbrukning, kontroll av vattenrening från tvättar då processvattnet kan innehålla metaller, oljor eller andra oönskade ämnen. Depåer har även en omfattande hantering av kemikalier och bränslen. En felaktig hantering ökar risken för utsläpp till dagvatten och recipient. Det kan också innebära en långsiktig förorening av mark i området. Vid vissa depåer används även stora mängder lösningsmedel till ytbehandlingar. Utsläpp från dessa kan leda till lokal miljö- och hälsopåverkan men de kan även bidra till bildning av marknära ozon och växthusgaser. Buller är en viktig miljöaspekt som kan ha påverkan på omgivningen vid buss- och tågdepåer. Buller kan uppstå vid trafik till och från en depå men även vid själva verksamheten. Depåverksamheterna resulterar också i en mängd fraktioner av avfall som behöver tas om hand på ett korrekt sätt

2 TILLSYNSARBETET

Målsättningen är att depåerna ska inspekteras ungefär vart tredje år. Under 2010 planerades för tre inspektioner varav två har utförts, en inspektion flyttas till 2011.

Tillsynen är generellt inriktad på tidigare redovisade miljöaspekter och syftar till stor del att förbättra verksamhetsutövarnas egenkontroll och säkerställa att de bedriver ett kontinuerligt och systematiskt miljöarbete. Vid tillsynsbesöken går förvaltningen igenom verksamhetens system för egenkontroll och det sker en inspektion av de faktiska förhållanden som råder vid depåverksamheten.

Det har under årets början inkommit ett stort antal förfrågningar till Miljöförvaltningen om kopior på gällande beslut och vägledning. Den ovanligt höga frekvensen kommer från att en del depåer har bytt verksamhetsutövare. Gamla beslut finns ej digitaliserade i våra system utan måste framskaffas manuellt från förvaltningens arkiv. Det har föranlett att mer tid än planerat har åtgått till den typen av aktiviteter.

Förutom de regelbundna tillsynsbesöken innefattar den årliga tillsynen också följande aktiviteter.

- Granskning av provtagningsrapporter
- Handläggning av anmälningssärenden
- Inspektioner i samband med anmälningar om förändringar
- Kommunikation kring förändringar som inte kräver anmälan
- Hantering av klagomål och störningar
- Kommunikation/möten med andra berörda parter, t.ex. Stockholm Vatten
- Åtalsanmälningar och förelägganden vid behov

3 MILJÖARBETET

Buss- och tågdepåer är omfattande verksamheter och utövarna utgörs av stora företag som i regel har god egenkontroll och ett systematiskt miljöarbete.

De verksamheter som hanterar kemiska produkter ska ha en aktuell förteckning över dessa. En systematisk hantering ger en högre säkerhet och hjälper företagen att göra aktiva val genom att byta ut miljö- och hälsofarliga produkter enligt den så kallade substitutionsprincipen. Miljöförvaltningens erfarenhet är att depåverksamheterna har en god nivå när det gäller arbetet med kemikalier. Det finns aspekter som kan bli bättre som t.ex. märkning av behållare.

Verksamhetsutövarna har generellt god kännedom om vilka lagar och regler som gäller för verksamheten. Väl fungerande rutiner för att hålla sig uppdaterad om ändringar är viktigt för att ha en god egenkontroll. Även då arbetet fungerar bra i stort finns det utrymme till vissa förbättringar gällande t.ex. kunskap om REACH som är en kemikalieförordning som gäller inom EU.

Tillsammans med Stockholm vatten besöktes Hammarbydepån (TBT Stockholm AB) i november 2010 och Hornsberg bussdepå (Busslink AB) i december.

Verksamheten vid Hammarbydepån utgörs av en mekanisk verkstad för reparation och underhåll av tunnelbanetåg. På anläggningen finns även möjlighet att slipa och måla tåg och vagnar. Det innebär att en stor mängd kemikalier och lösningsmedel används i verksamheten. Det finns också en detaljtvätt och en boggi tvätt.

De två tvättanläggningarna i verksamheten är så kallade slutna system. Vid båda anläggningarna konstaterade Miljöförvaltningen att det har skett läckage av förorenat tvättvatten. Enligt uppgift på plats berodde det ena läckaget på bristfällig rengöring av filter eller felaktig blandning av tvättmedel. Orsaken kunde även vara avsaknad av antiskummedel vilket får som effekt att tvättvattnet ”skummar över”. Spillvattnet leds vidare till egen brunn och reningsverk sedan till Stockholm vattens ledningsnät. Ingen åtgärd hade skett för att sanera det oljehaltiga spill som fanns kvar på golvet.

I den andra anläggningen uppstod läckage pga. av en trasig motor. Oljehaltigt spill läckte ut på golvet och ned i golvbrunn som går till Stockholm vattens ledningsnät. Golvytan i utrymmet var kraftig sprucken och sliten och det asfalterade underlaget exponerat för spill. Asfalt är inte motståndskraftigt mot oljehaltigt spill och det finns risk för en förorening av underliggande mark på lång sikt.

Verksamheten behöver revidera sina rutiner gällande skötsel av tvättanläggningarna det finns ett visst underhållsbehov. I övrigt bedömer Miljöförvaltningen att TBT Stockholm vid Hammarbydepån har god egenkontroll.

Verksamheten vid Hornsbergs bussdepå utgörs av verkstäder för service och tvättanläggning för bussar samt lagring och tankning av etanol. Den största delen av kemikalieanvändningen utgörs av rengöringsmedel till tvättanläggningen men även vid service och reparationer används kemikalier.

Vid inspektionstillfället konstaterades främst avvikelser gällande kemikaliehantering. En plasttank med volymen 1000 liter innehållandes rengöringsmedel saknade invallning. Tanken var placerad i nära anslutning till en golvbrunn vilket innebär en risk för spridning av kemikalien om läckage skulle uppstå.

I källarplan förvarades en plåttank med volymen 1000 liter troligen innehållandes en rengöringskemikalie, den var inte invallad och säkerhetsdatablad saknades. Tanken hade enligt uppgift funnits på platsen i minst åtta år och ingen visste exakt vad den innehåller. Även i detta utrymme fanns en golvbrunn i närheten. Läckage till golvbrunnar leds vidare och riskerar att störa reningsverkets processer, eller helt slå ut det biologiska reningssteget beroende på mängd och art av kemikalie. Ämnen som inte kan brytas ned vid reningsverket riskerar att ansamlas i miljön och i reningsverkets slam.

Verksamheten behöver åtgärda de avvikelser som Miljöförvaltningen påpekat och revidera rutiner med avseende på kemikaliehantering. Med en god egenkontroll och erforderliga rutiner upptäckts och åtgärdas liknande brister. I övrigt bedömer Miljöförvaltningen att Busslink AB har en god egenkontroll.

Under året har klagomål angående Lundadepån (Nobina Sverige AB) samt Nybodadepån (TBT Stockholm AB) hanterats. I båda fallen rör det sig om boende i närheten som klagat på att de störs av buller från verksamheterna som pågår dygnet runt. Gällande bussdepån (Lundadepån) så är det buller från trafik inne på depåområdet som ger upphov till störningen. Från tågdepån (Nybodadepån) kommer störningen av ljud från rälsen (rälsgrus) som genereras av tågtrafiken till depån. Handläggning av dessa två ärenden fortgår.

Ett anmälningsärende handläggs för närvarande gällande ändring av befintlig bussdepå i Hornsberg. En tillfällig uppställningsplats för bussar kommer att ta Kristinebergs idrottsplats i anspråk. Planering för en ny bussdepå under idrottsplatsen pågår och kommer att ske i flera steg fram till 2015.

Under andra hälften av 2010 har en ny depå tagits i drift i frihamnen depån drivs av Busslink Sverige AB, den planeras att vara i drift under 10-15 års tid. Under 2011 kommer en bussdepå att tas i drift i anslutning till Gubbängens motorstadion.

I det interna ledningssystemet ILS finns indikatorer för varje enskild bransch. Indikatoren för depåer är ”andel inspekterade depåer utan anmärkning”. Andelen

uppgår under perioden således till noll procent då de verksamheter som har inspekterats fram till den rapporterade periodens slut har fått anmärkningar. Motsvarande för 2009 är 100 procent utan anmärkningar då ingen av de inspekterade verksamheterna fick någon anmärkning som behövde åtgärdas. De inspektionerna inriktades främst på verksamheternas då nya tvättanläggningar.